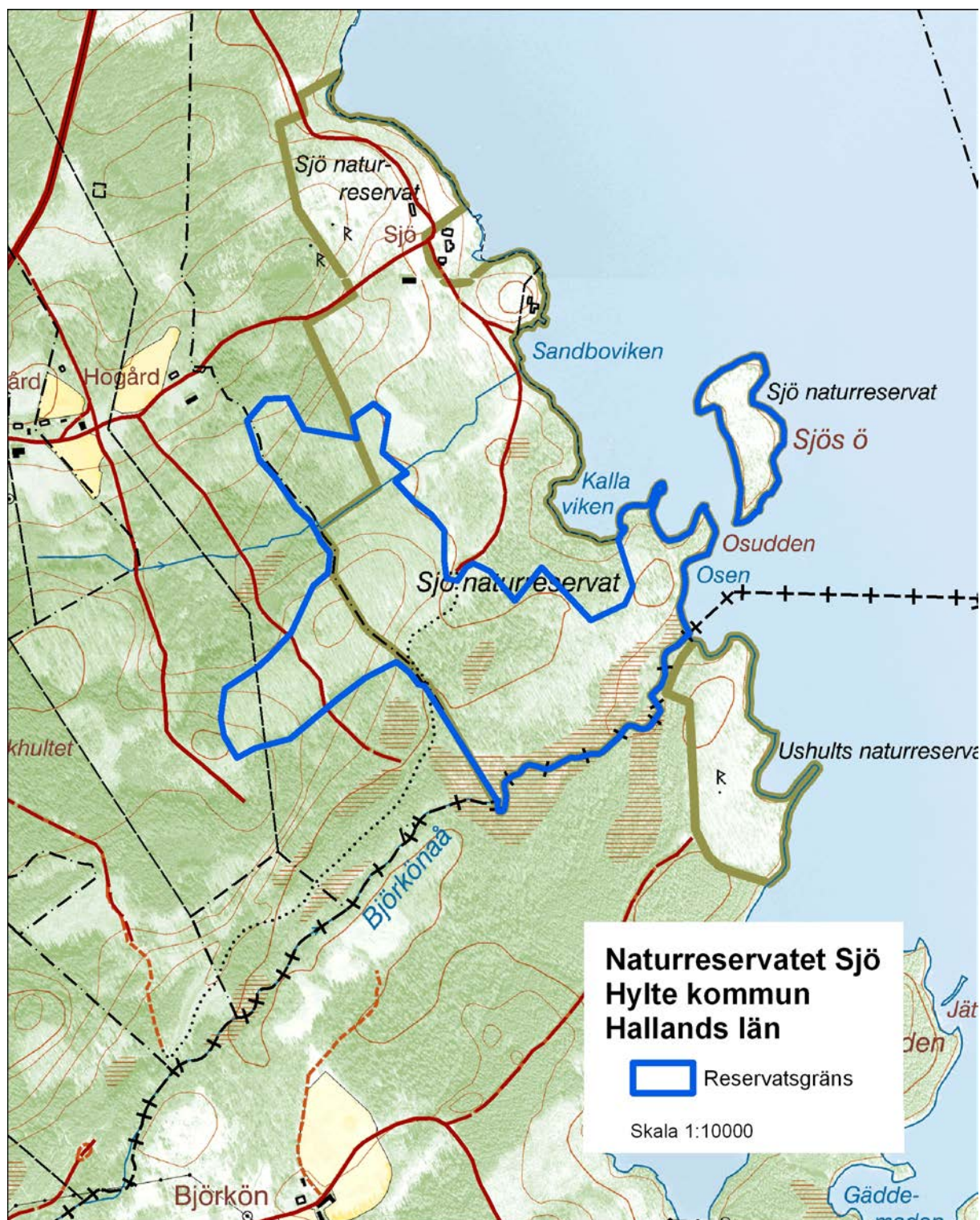

Bildande av naturreservatet Sjö i Hylte kommun.

© Lantmäteriet, 2012. Ur GSD Fastighetskartan, 106-2004/188-N

2012-06-07

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4§ miljöbalken att förklara det område som avgränsas av blå heldragen linje på ovanstående karta som naturreservat, med syfte och föreskrifter enligt nedan. Reservatets gränser ska märkas ut i fält och dess namn ska vara Sjö.

Länsstyrelsen upphäver med stöd av 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken meddelat beslut om naturvårdsområdet Sjö den 21 juni 1988, dnr 11.1211-1182-84, för den del som omfattas av det nu beslutade naturreservatet.

I enlighet med 3§ Förordningen om områdesskydd (SFS 1998:1252) fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga förvaltning, bilaga 4.

Skälen för beslutet

Sjö naturreservat är vackert beläget invid sjön Unnens västra strand, ca 7 km söder om Unnaryd. Området består främst av bok- och ekskogar som växer i en småkullig terräng och i nära anslutning till ett äldre odlingslandskap vid Sjö. De gamla bok- och ekskogarna är samtliga nyckelbiotoper och en rad arter som idag är rödlistade eller regionalt intressanta har påträffats i området. Flertalet av arterna är lavar som är beroende av gamla ädellövträd. I bokskogen finns också kulturhistoriskt värdefulla odlingsrösen av hög ålder, s k ”hackarör”.

Sjö är beläget i en trakt utefter Unnens sydvästra strand med ett flertal värdefulla äldre ädellövskogar i både Kronobergs och Hallands län. Närheten till övriga områden med höga naturvärden bidrar till bevarandevärdet för Sjö eftersom naturvärdena är av likartat slag och arter har möjlighet att sprida sig mellan områdena. Tillsammans bildar områdena en mycket värdefull enhet av artrika ädellövskogar.

Ur ett svenskt och internationellt perspektiv har Halland och Sverige ett ansvar att bevara vissa skogar. I Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens nationella strategi för formellt skydd av skog betonas att ädellövskogen är en särskilt prioriterad skogstyp och att Sverige har ett internationellt ansvar att bevara de återstående särskilt artrika ädellövskogarna för framtiden. Ädellövskogar, strandlövnaturskogar och triviallövskogar med ädellövinslag är dessutom utpekade som särskilda ansvarsbiotoper för Hallands län. Reservatet ingår också i länets naturvårdsprogram för Hylte kommun.

Det som kan hota värdena är bl.a. avverkning, dikning och annan negativ förändring av hydrologin, plantering av främmande trädslag, konkurrens från gran, exploatering samt fragmentering av biotoperna. Då ett rationellt skogsbruk inte är förenligt med bevarandet av arterna i området behövs någon form av långsiktigt

2012-06-07

skydd. Området kräver en del skötsel- och restaureringsinsatser vilket medför att en skötselplan behövs. Vidare krävs ordningsföreskrifter för att bevara områdets värden. Naturreservat är därmed den lämpligaste skyddsformen.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd, Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

Följande naturtyper i EU:s habitatdirektiv förekommer i reservatet: Näringsfattig bokskog (9110), näringsfattig ekskog (9190), lövsumpskog (9080), öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn (7140) och skogsbevuxen myr (91D0).

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara områdets gamla artrika ädellövskogar av bok och ek samt övriga löv- och blandskogar i gynnsamt tillstånd. Reservatet ska bevara och utveckla den biologiska mångfald som är knuten till områdets naturtyper. I syftet ingår även att skapa möjligheter för arter att sprida sig inom och mellan reservat och nyckelbiotoper i trakten. Naturreservatet ska på så sätt bidra till att gynnsam bevarandestatus kan uppnås i den biogeografiska regionen för de inom området förekommande naturtyper och arter som ingår i EU:s nätverk av Natura 2000-områden. Särskilt viktigt att värna är gamla eller senvuxna ädellövträd, grov död ved i både skuggiga och solexponerade miljöer samt hotade och sällsynta arter. Områdets naturliga hydrologi ska bevaras opåverkad.

Inom ramen för ovanstående syften ska naturreservatet även stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser. Friluftsliv och rekreation grundat på allemansrätten ska kunna bedrivas i reservatet.

Syftet ska uppnås genom att:

- nyckelbiotoper och äldre lövträd skyddas från sådana ingrepp eller störningar som kan äventyra deras fortbestånd som livsrum för hotade arter,
- lövskog och blandskog utvecklas genom naturlig dynamik så att mängden död ved och inslaget av gamla lövträd kan öka,
- befintlig gran avvecklas och inkommande gran röjs bort kontinuerligt,
- bokföryngring gynnas,
- ljushuggning sker kring gamla ekar,
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper, inom ramen för syftet och föreskrifterna med reservatet, ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

2012-06-07

Föreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken (MB), om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad eller anläggning,
- 2 uppföra mast eller antenn, anlägga luft- eller markledning,
- 3 anlägga väg,
- 4 borra, spränga, schakta, gräva, markbearbeta eller bedriva täkt,
- 5 dika, dikesrensa, dämna eller utföra annan åtgärd som kan påverka områdets hydrologi,
- 6 anordna upplag, tippa eller fylla ut,
- 7 avverka, gallra, röja, föryngra skog eller på annat sätt påverka vegetationen,
- 8 ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller döda grövre grenar,
- 9 kalka, gödsla eller sprida bekämpningsmedel,
- 10 framföra motordrivet fordon annat än på bilväg eller i samband med uttransport av fällt vilt samt
- 11 inplantera för området främmande växt- eller djurarter.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § MB ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten tåla åtgärder inom området enligt följande:

- 12 utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
- 13 att följande åtgärder vidtas:
 - a. granröjning och avverkning av gran,
 - b. ljushuggning kring ekar i enlighet med karta bilaga 2,
 - c. naturlig föryngring och stödplantering av bokskog i enlighet med karta bilaga 2,

2012-06-07

14 undersökning och dokumentation av mark, vatten samt växt- och djurliv.

Med stöd av 7 kap. 30 § MB, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- 15 skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar,
- 16 skada, plocka eller samla in växter, t.ex. örter, mossor eller lavar. Plockning av bär eller matsvamp är dock tillåten,
- 17 utan Länsstyrelsens tillstånd samla in insekter, spindlar, snäckor och andra ryggradslösa djur. Enstaka exemplar får dock samlas in under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna och att fällor inte används,
- 18 inplantera för området främmande växt- eller djurarter,
- 19 utan Länsstyrelsens tillstånd anordna lägerverksamhet eller tävlingar,
- 20 sätta upp tavla, affisch, skylt eller göra inskrift,
- 21 framföra motordrivet fordon,
- 22 elda,
- 23 medföra okopplad hund samt
- 24 utan Länsstyrelsens tillstånd genomföra vetenskapliga undersökningar som strider mot föreskrifterna.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för:

- a. förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel och som framgår av föreskrifterna 12-14,
- b. gällande rättigheter inom området t ex servitut, ledningsrätt, nyttjanderätt, vägrätt, se fastighetsförteckning bilaga 3,
- c. rensning av tillståndsgivna diken, om underhållsåtgärder är påkallade med hänvisning till bestämmelserna i 11 kap 17§ Miljöbalken,
- d. jakträttsinnehavare att jaga med hund samt för eftersök med hund.

2012-06-07

Upplysningar:

Länsstyrelsen erinrar om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet, eller som ett komplement till föreskrifterna är bland andra:

2 kap 1, 6-8 § § kulturminneslagen (1988:950)

De fasta fornlämningar som återfinns inom reservatet är skyddande enligt lag. Det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning. Riksantikvarieämbetet och länsstyrelsen får vidta de åtgärder som behövs för att skydda, vårda och undersöka en fast fornlämning.

7 kap 13-18 §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelser

Reservatet berörs av strandskydd. Strandskyddsbestämmelsernas syfte är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Åtgärder som kan skada eller motverka syftet med strandskyddet är förbjudna.

11 kap. Miljöbalken, vattenverksamhet, samt lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet

Med vattenverksamhet avses bland annat uppförande, ändring, lagning och utrivning av dammar, bortledning av vatten från eller grävning och rensning av vattenområden samt andra åtgärder i vattenområden om åtgärden syftar till att förändra vattnets djup eller läge. Även åtgärder som utförs för att avvattna mark eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för ett vissa ändamål är att betrakta som vattenverksamhet (markavvattning).

Terrängkörningslagen 1§ (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594)

Körning i terräng med motordrivet fordon för annat ändamål än jordbruk eller skogsbruk är, med vissa undantag, förbjuden.

Uppgifter om reservatet

Namn	Sjö
Kommun	Hylte
Församling	Södra Unnaryd
Areal	25,1 ha

2012-06-07

Lägesbeskrivning	7 km söder om Unnaryd
Mittkordinater SWEREF 99 TM	X: 410012 Y: 6306223
Naturgeografisk region	Sydsvenska höglandets och smålandsterrängens myr- rika västsida (region 11)
Fastigheter och markägare	Se fastighetsförteckning, bilaga 3
Servitut	Se fastighetsförteckning, bilaga 3
Förvaltare	Länsstyrelsen

Intresseprövning

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap 25 § miljöbalken, att val av område, reservatets omfattning och föreskrifternas utformning i detta beslut innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Förenlighet med andra områdesbestämmelser, planer och miljömål

Reservatsbildningen bidrar till att uppnå miljö kvalitetsmålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Reservatet ligger delvis inom strandskyddsområde. Syftet med skötselplanen och åtgärderna i den bedöms vara förenliga med strandskyddsbestämmelsernas syfte. För åtgärder eller verksamheter som utförs inom reservatet kan dock krävas dispensprövning av strandskyddet.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen.

Ärendets handläggning

Naturvårdsområdet Sjö bildades genom Länsstyrelsens beslut 1988-06-21. Syftet med naturvårdsområdet var enligt beslutstexten ”att slå vakt om områdets kultur-

2012-06-07

historiska, botaniska och landskapliga värden”. Syftet skulle också vara ”att främja ett enklare utnyttjande från friluftslivssynpunkt”.

Sedan beslutet om naturvårdsområde togs har Skogsstyrelsen under 1990-talet genomfört nyckelbiotopsinventeringar över hela landet. Flera nyckelbiotoper upptäcktes dels inom naturvårdsområdets gränser dels på de angränsande Hogårdsfastigheterna utanför naturvårdsområdet. I nyckelbiotoperna, som består av gammal bokskog och ekskog, förekommer rödlistade och sällsynta arter som framför allt är knutna till gamla träd och grov död ved. Det visade sig snart att naturvårdsområdets skötsel föreskrifter är helt otillräckliga för att slå vakt om dessa nyupptäckta naturvärden. Dessutom finns inget skydd för nyckelbiotoperna på de angränsande Hogårdsskiftena.

Förhandlingar inleddes 2003 med markägarna till Sjö 1:7, Hogård 1:7 och 1:8 med syfte att skydda området som naturreservat. Överenskommelser om intrångsersättning med rätt att bilda naturreservat har träffats år 2010 för Hogård 1:7 och Hogård 1:8 samt år 2012 för Sjö 1:7.

Ett förslag till beslut och skötselplan utarbetades av Länsstyrelsen och berörda sakägare förelades 2010-09-17 att, enligt 24 § förordningen om områdesskydd, inkomma med synpunkter på förslaget. Samtidigt skickades förslaget på remiss till Lantmäterimyndigheten, Skogsstyrelsen, Trafikverket, Polismyndigheten, Hylte kommun, Riksantikvarieämbetet, Länsmuseet, Naturskyddsföreningen i Hylte, Hallands Naturskyddsförening, Hallands Botaniska Förening och Jägareförbundet Halland. Yttranden har inkommit i ärendet från Polismyndigheten, Skogsstyrelsen, Jägareförbundet Halland och Lantmäteriet. Dessa hade inget att erinra mot förslaget.

Enligt det remitterade förslaget till beslut skulle naturvårdsområdet Sjö (dnr 11.1211-1182-84) upphöra att gälla. Naturvårdsområdet omfattar förutom reservatsmark även kulturlandskapet som omger gården Sjö. Länsstyrelsens kulturmiljöenhet påpekar i sitt internyttrande att det finns värdefull kulturmiljö (röse, stensättning, odlingsrösen, odlingsytor mm) och anser att förordnandet bör ligga kvar med det extra skydd och möjligheter till vård som det innebär för kulturlandskapet. Länsstyrelsens rättsenhet påminner om att det enligt 7 kap. 7 § MB krävs ”synnerliga skäl” för att upphäva ett befintligt skydd, vilket i klartext innebär mycket starka skäl. Enligt förarbetena (Prop. 1997/98:45) ska avsikten med ett reservatsbeslut vara att skapa ett definitivt skydd och att endast undantagsvis ska avsteg från skyddet kunna göras. Synnerliga skäl för upphävande av beslut om reservat kan till exempel vara att reservatet inte längre har kvar det/de värden som det avsåg att bevara.

Länsstyrelsens slutliga bedömning är att synnerliga skäl för att upphäva naturvårdsområdet Sjö endast föreligger för den del som omfattas av det nu beslutade

2012-06-07

naturreservatet. Till grund för bedömningen ligger det gamla odlingslandskapets höga kulturmiljövärden med behov av skydd och vård samt naturvårdsområdets betydelse för friluftsliv och landskapsbild. Beträffande den del som omfattas av det nu beslutade naturreservatet finns nu starkare föreskrifter till skydd för landskapet varför naturvårdsområdet till denna del kan upphävas.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Lars-Erik Lövdén. I beslutet deltog även länsrådet Lisbeth Schultze samt t f naturvårdsdirektör Anna-Karin Sandholm.

I handläggningen deltog länsjurist Ulf Ståhl, länsantikvarie Hans Bergfast, planarkitekt Anna Modigh samt naturvårdshandläggare Staffan Bengtsson som också var föredragande.

Lars-Erik Lövdén

Staffan Bengtsson

Detta beslut kan överklagas till regeringen, se bilaga 6.

Bilagor

- 1 Översiktskarta
- 2 Karta över bestämmelser enligt 7 kap. 6§ MB
- 3 Fastighetsförteckning
- 4 Skötselplan
 - Kartor 4A Skogstypskarta
 - 4B-C Skötselkartor
 - 4D Friluftsliv
- 5 Naturvårdsintressanta arter
- 6 Beslut om kungörelsedelgivning samt upplysning om överklagande

INNEHÅLL

Beslut om bildande och fastställelse av skötselplan

Karta över reservatet

Skälen för beslutet

Syfte

Föreskrifter

Upplysningar

Uppgifter om reservatet

Intresseprövning

Förenlighet med andra områdesbestämmelser, planer och miljömål

Ärendets handläggning

Bilagor